Lectori Christiano
S. P. D.

HERMANNUS von der Hardt.

EX præclara *consulendi prudentia*, magna erat illo tempore *Cardinalis* hujus, *Petri de Alliaco*, gloria. Non solùm inter *Gallos*, inq; ipsa *Regia curia*, difficillimis Ecclesiæ negotiis tractandis atque conficiendis feliciter ac frequenter erat adhibitus, sive sub *Academiæ Cancellarii* sive *Episcopi Cameracensis* charactere, sed & ab ipso *Pontifice Johanne XXIII.* eam præcipue ob causam ad *Cardinalitiam dignitatem* est evectus. Quin in ipsius *Concilii Constantiensis* ancipiti negotio arbiter pene, certe boni & exoptati successus autor & adjutor cum aliis extitit præcipuus. Ut ab illius ore penderent plerumque & consilia & fata Concilii publica meliora. Integritatem pectoris ac incorruptum pro Ecclesiæ salute studium id abunde declarat, quod, cum à Papa Johanne XXIII. *Cardinalitio fulgore* esset insignitus, fascinari oculos suos non siverit. Quin tanto constantius, animosius, sollicitius Ecclesiæ salutem Cardinalis promovit, quanto se celsiori nomine ad id obligatum majoriq; cum autoritate se illud acturum cognoverat. Imo ipsius Papæ Johannis in hunc Petrum merita non præponderarunt utilitati publicæ, Ecclesiæ & Imperii. Animum æque serenum post adeptos illos honores, os æq; apertum, ab injecto isthoc admirabili bolo, servavit, ac antea præ se tulisse visus. Majoris quippe fuit apud hunc Petrum re-

ligio, quam ſui ſummi promotoris affectio. Quod *Epiſcopus* pronunciaverat, *reformandam eſſe Eccleſiam in Capite & in membris*, idem illud affirmavit atque confirmavit *Cardinalis*. Quod Epiſcopus publice monuerat, *Johannem* 23. Eccleſiæ Chriſtianæ eſſe oneri, neque ſperandam eſſe Eccleſiæ ſalutem, hoc Johanne præſide: Illud Cardinalis non negavit, quin repetiit, ac tanto confidentius effatus eſt, quanto magis ſe ad Eccleſiæ curam devinctum ſciebat. Quanto proinde propius inſtabat Concilium *Univerſale*, *reformandæ Eccleſiæ ſacrum*, tanto uberius *Eccleſiaſtici ſtatus defectus* denunciare, ponderare, diſcutere, remediaq; ſuppeditare contendebat.

Poſtquam igitur IMPERATORIS SIGISMUNDI prudentiâ res eo devenerat, ut *Concilium œcumenicum* ſub cœlo Germanico *Conſtantiæ* eſſet congregandum, Cardinalis noſter pro impenſo ſuo in Eccleſiam ſtudio denuo quid agendum eſſet in iſthoc Concilio, publice monuit. Atque hæc illa ſunt *Alliacena monita de ſumma neceſſitate Reformationis in Concilio univerſali*, quæ in principio Conſtantienſis Concilii orbi Chriſtiano ingenue exhibuit, commodis publicis optime conſulturus.

Damus autem hæc, quæ nec impreſſa unquam, nec ab aliis viris doctis memorata vidimus, ex *vetuſtiſſimo MSCto Codice AUGUSTISSIMÆ BIBLIOTHECÆ CÆSAREÆ VINDOBONENSIS.* Habet orbis eruditus quod prædicet, in GERMANIÆ theſauris, ipſiusq; AUGUSTISSIMI ROMANORUM IMPERATORIS ac GERMANORUM REGIS tabulis literariis ea monumenta hiſtorica tot ſeculorum lapſu ſervata, quæ vel oblivio, vel bellorum injuria in aliis regnis delevisſet. Sub *cœlo Germanico* in Imperiali urbe, *Conſtantia*, res illæ memorabiles olim geſtæ. Haud poſtrema itaque *Germanorum gloria* eſt, illius ævi poſſidere monumenta, quibus tam magnæ res, luculenter plene atque diſtincte olim deſcriptæ, ad oculum & curate exhibentur. *Primum* hoc *in Germania Univerſale Chriſtianorum Concilium*, Imperatoris Chriſtiani autoritate coactum. Primi hujus & incomparabilis exempli uti memores eſſe oportet Germanos, ita *antiqua & genuina ejus teſtimonia* ſupereſſe merito gaudet ſibique gratulatur Germania.

Imperii proinde Romano-Germanici majeſtate dignum judicavit SERENISS. DUX RUDOLPHUS AUGUSTUS, in rebus Concilii illius Conſtantienſis deſcribendis, ac ad poſteritatem propagandis, illa *ſummorum in Eccleſia capitum monumenta literaria* ex tenebris eruere, quæ fata illius temporis ſigillatim & candide exhiberent. Vt conſtet, qui fuerint Eccleſiæ Antiſtites, qui ad Concilium illud convocandum calcar[illegible]derent, qui momenta tractanda proponerent, modum rerum gerendarum ſuggererent, votisque & conſiliis rem tantam juvarent. Quod tanto magis cognitu neceſſarium, quanto amplius hoc cedit Imperatoris incomparabili prudentiæ illuſtrandæ. Qui non ſuo duntaxat conſilio hæc vel orſus vel aggreſſus, ſed ſummorum Eccleſiæ capitum monitis ſalubribus, precibus ardentibus, votis impenſis, animatus, excitatus, confirmatus, & tantum non compulſus.